

Nový domov

Dejte psovi druhou šanci

*e*sence

KATHARINA VON DER LEYENOVÁ
INGA BÖHMOVÁ-REITHMEIEROVÁ

KATHARINA VON DER LEYENOVÁ
INGA BÖHMOVÁ-REITHMEIEROVÁ

Nový — domov

Dejte psovi druhou šanci

KATHARINA VON DER LEYENOVÁ
INGA BÖHMOVÁ-REITHMEIEROVÁ

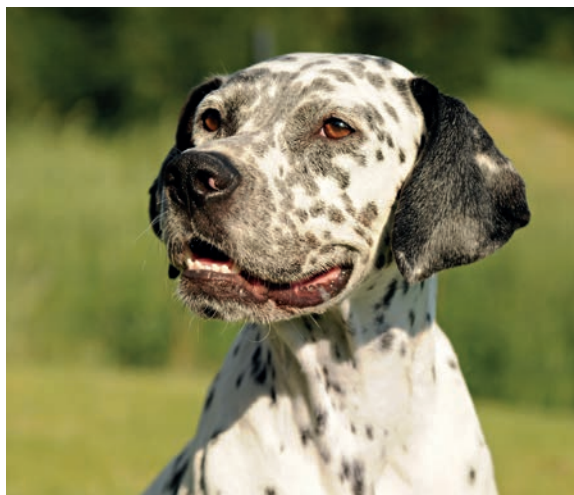
Nový — domov

Dejte psovi druhou šanci

Obsah

- 8 Úvod od Franka Webera**
- 12 Proč jsou psi z druhé ruky „trochu jiní“**
.....
- 14 NA CO MYSLET, NEŽ SI POŘÍDÍTE PSA S MINULOSTÍ**
- 17 Důležité body ke zvážení**
 - 17 Jakého psa hledám?
 - 18 Seznam přání
 - 22 PŘÍPADOVÁ STUDIE Luciin příběh
 - 24 SPECIÁL O lásce a soucitu
.....
- 28 HLEDÁNÍ VYSNĚNÉHO PSA**
- 30 Jaký asi bude?**
- 32 Jak jednat s organizacemi na ochranu zvířat**
- 32 Spolehlivé organizace na ochranu zvířat
- 36 *SPECIÁL* Dotazník
- 38 Zjistěte, jaká je vaše motivace
- 39 PŘÍPADOVÁ STUDIE Mozartův příběh
- 42 PŘÍPADOVÁ STUDIE Jsi pes, kterého hledám?
.....
- 44 POZNEJ A POROZUMĚJ RŮZNÝM VZORCŮM CHOVÁNÍ**
- 46 Zdání může klamat**
- 48 PŘÍPADOVÁ STUDIE Nanův příběh
- 50 PŘÍPADOVÁ STUDIE Pes, který nechtěl pít
- 52 Nejčastější druhy problémového chování**

53	Bázlivý pes
55	Zanedbávaný pes
58	Týraný pes
60	Nevychovaný pes
62	PŘÍPADOVÁ STUDIE Chudák pes
63	Psi, kteří se bojí být sami
63	Pouliční pes
66	PŘÍPADOVÁ STUDIE S odstupem
67	Páriové
68	Lovečtí psi z útulku
70	Bývalí obranáři
72	Bývalí laboratorní psi
72	Pes s „handicapem“
74	Ukradený pes
75	PŘÍPADOVÁ STUDIE Teď patřím k tobě?
76	SPECIÁL Kříženci labradorů
.....	
78	VÍTÁME TĚ V NOVÉM ŽIVOTĚ

80 Než pes přijde

80	Přípravy
82	Vyzvednutí
84	PŘÍPADOVÁ STUDIE Flíček je pryč – dovolená na dálnici
85	Příchod domů
88	Pokud máte více psů
90	PŘÍPADOVÁ STUDIE Ani podlahy už nejsou, co bývaly
92	Líbánky
.....	
94	JAK ZACHÁZET SE PSEM Z DRUHÉ RUKY
97	Nejsou jiní než ostatní
98	Stres a jak se dá snížit
98	Příliš mnoho stresu
98	Konejšivé signály
102	Tipy, jak snížit stres
104	Homeopatie

104 Bylinné podpůrné prostředky

106 Výchova, socializace, výcvik a vedení

106 Dominance, hierarchie a vztah

107 Mýty o výchově psů

110 **SPECIÁL** Dočasná péče – co to znamená vzít si psa do „dočasky“

114 Výchova

114 Nastavení hranic

117 Pravidla a zákony

117 Přerušovací signál

118 Vymezení prostoru

120 Jak být čistotný

121 Cvičení: Jak vytvořit žádoucí chování

122 Jak psa blíže poznám?

123 Na vodítku společně

124 První chůze na vodítku

124 Cvičení: Dobrovolné následování na vodítku

126 Kdy, jak často a jak dlouho cvičit?

126 Balanční vodítko – důležitá pomůcka

127 Jak si zvyknout na nové jméno

128 Socializace

128 Chůze po schodech

130 Hry k vytvoření pouta

133 Když se nechce mazlit

134 Pomoc při strachu

137 Psi a děti

138 Jízda autem

141 Připínání a odepínání vodítka

142 Cvičení: Klidné připínání a odepínání vodítka

146 Výcvik

146 Pamlsky jako odměna

- 150 Nácvik chůze na vodítku
- 154 Učení pomocí označování
- 156 **PŘÍPADOVÁ STUDIE** Jezevčík, který nechtěl navázat kontakt
- 158 Nejdůležitější signály na začátku
- 165 **PŘÍPADOVÁ STUDIE** Pes, který se bál aut
- 166 **PŘÍPADOVÁ STUDIE** Strašpytel
- 168 Klikr trénink
- 170 Vedení**
- 170 Čím bychom pro psa měli být
.....
- 174 PROBLÉMY A JEJICH ŘEŠENÍ**
- 176 Různé problémy, rozmanitá řešení**
- 177 Agrese**
- 177 Není kousnutí jako kousnutí

- 178 Nejčastější příčiny
- 178 Potravní agrese
- 181 Nesahat! Nezvedat!
- 183 Agrese u nevychovaného psa
- 184 Setkání psů na vodítku
- 186 Život se strachem**
- 190 **PŘÍPADOVÁ STUDIE** Potíže s Harrym
- 191 Strach z každodenních věcí
- 192 Psi citliví na dotek
- 194 Psi, kteří se vám stále lepí na paty
- 194 Zůstat sám
- 197 Strach z opuštění se záchvatu paniky
- 198 Bum!
- 198 Pes má strach z návštěv
- 200 Nenasytové**
- 200 Vysavače
- 204 Když krade jako straka
- 205 Mistři úniků**
- 205 Prevence a vedení
.....
- 208 ZDRAVÍ A VÝŽIVA**
- 210 Výživa**
- 210 Jak správně krmit psy z útulku
- 211 Kolik jídla pes potřebuje?
- 211 Potrava pro nervy
- 213 Nemoci**
- 213 Takzvaná středomořská onemocnění
- 216 Průjem
- 217 Alergie
- 218 Roztoči
- 219 Péče o drápký
- 220 Giardie
- 223 Onemocnění štítné žlázy
- 224 Epilog**
- 226 O autorkách**
- 228 Další informace**
- 230 Rejstřík**

Úvod

O psech se už napsala, a ještě napíše spousta knih – čeká na vás bohatá nabídka, z níž si stačí jen vybrat. Avšak o mém oblíbeném „plemeni“, psech z útulku, najdete fundované informace jen v omezeném množství. Touto knihou vyplňují Katharina von der Leyenová a Inga Böhm-Reithmeierová chybějící mezeru ve vědomostech. Kompetentně, s použitím odborných znalostí a s potřebným emocionálním odstupem vysvětlují možnosti a případné problémy, ke kterým může dojít, pokud se rozhodnete vzít si čtyřnožce z útulku. Tato důležitá kniha, na kterou jsme dlouho čekali, se dobře čte a díky ní získají všichni zájemci skvělou příležitost se intenzivně zabývat tématem „psi z útulku“.

Žádné jiné domácí zvíře není tak přízpůsobivé ani k nám nezíská tak blízký vztah jako pes. Ve světě, kde se život lidí stále zrychluje, působí pes jako uklidňující prvek a často je naším jediným spojením s přírodou. Psi nám obohacují život, jsou pro nás zdrojem hřejivého pocitu a bezpečí a stále jsou tu pro nás. Bezpodmínečně lidi milují, jsme pro ně vesmír, kolem nějž se točí jejich život. Naše společenské postavení je nezajímá, je jim jedno, jakou máme barvu kůže, jaké máme auto nebo jestli jsme chudí nebo bohatí. Psi svého pána berou takového, jaký je, a to se vším všudy... Jsme však i my připraveni brát psa takového, jaký je? Jaké

podmínky musí splňovat budoucí majitel psa? Co mě jako majitele psa čeká? Těmito základními otázkami, na něž není moc snadné odpovědět, se zabývají první kapitoly knihy, kterou právě čtete. Společný život se psem s sebou přináší zodpovědnost. Zvíře není věc, kterou použijeme, a jakmile o ni ztratíme zájem, dáme ji do sklepa nebo ji prostě vyhodíme. Je to živý tvor, za nějž přebíráme zodpovědnost. Zaslouží si, abychom tuto zodpovědnost vzali na vědomí. Psi mají své nároky i pocity, umí milovat i truchlit, být šťastní i nešťastní – stejně jako my. Jsou společnější, kontakt s člověkem potřebují jako vzduch k dýchání. Chtějí nám být nablízku a trávit s námi čas. Pokud nejsou jejich základní potřeby splněny, trpí. Umí to vyjádřit nejrůznějším způsobem. Všichni známe přísloví: „Trpí jako pes.“ Ne každý čtyřnohý přítel však trpí potichu. Spíše naopak – seznam možných poruch chování je dlouhý a velmi individuální. A stejně individuální jsou i přístupy k tomu, jak tyto „chyby“ odstranit, případně jak najít způsob, aby spolu mohli pes a pán co nejharmoničtěji žít. Existují konstelace, které se k sobě prostě nehodí. Proto je důležité o tom intenzivně přemýšlet ještě předtím, než si psa pořídíte. A jak můžeme k případným „vrtochům“ našeho čtyřnohého kamaráda přistupovat? Tato kniha se především zaměřuje na to, aby vám

k tomu poskytla potřebné informace srozumitelně a přehledně. Mám a mohu psovi z útulku nabídnout druhou šanci? Není to jen racionální rozhodnutí, ale také srdeční záležitost. Já osobně si takovou otázku nepokládám. Více než deset let vedu útulek pro zvířata sv. Františka v Hamburku a moji psi vždy pochází z útulku. Ze zkušenosti mohu říct, že právě zvířata, kterým dáte druhou šanci, toho své nové rodině hodně vrátí. Samozřejmě už také dobře znám problémy, ke kterým může dojít. Když psa

z útulku vybíráte srdcem, je to pochopitelné, ale nestačí to, často to může způsobit obrovské problémy. A to pro obě strany, psa i majitele. Hodně emocionálně založení lidé mají často tendenci problémy ignorovat – i přesto, že jejich postoj „nějak už to vyřešíme“ je zcela nevhodný. Především když jde o psa z útulku, musíte znát skutečný stav psa – se všemi jeho „dobrymi“ i méně dobrými vlastnostmi. Pouze pokud znáte povahové rysy zvířete a víte, jak s nimi pracovat, a v ideálním případě jste si vytvořili

i „plán B“, můžete předpokládat, že vás situace nezaskočí. Jen v tom případě je druhá šance tou správnou šancí.

Z dlouholeté zkušenosti vám mohu slíbit jedno – v útulcích, a právě i v těch zahraničních – objevíte opravdové poklady. Ať už jde o člověka, nebo zvíře, všichni máme osobitý charakter a vlastní způsob, jak se vypořádat s ranami osudu. Většina psů, které jsem poznal, jsou opravdoví prospěcháři, kteří se často neuvěřitelně rychle dokážou přizpůsobit novým životním okolnostem.

Povahu psa vytvářejí jeho geny, dětství a sociální prostředí. Určité vlastnosti, základní charakter, zůstávají zachovány, existuje však hodně možností, jak vyrovnat a opravit nedostatky. A to je právě na psech skvělé, když se k nim správně chováme a jsou s námi naladěni na stejné vlně, může někdy dojít k opravdovým zážrakům. Pak se z těžko zvladatelného psa se špatnou minulostí stane díky nekonečné trpělivosti opravdový poklad.

Taková kniha, v níž by se popisovaly i obtížné stránky pořízení psa z útulku, co má o tomto tématu člověk vědět, jak se k problémům postavit, a která by nabízela možná řešení, dosud nebyla k dispozici. Museli jsme na ni dlouho čekat. Velmi bych si přál, aby se tato kniha stala povinnou četbou budoucích majitelů psa z útulku. Protože každý pes si zasluží dobrý domov.

Přeji vám hodně radosti při čtení této knihy, napsané citlivě a s hlubokou věcnou znalostí, kterou by si měl přečíst každý, kdo se zabývá myšlenkou pořídit si psa z útulku.

Frank Weber

*ředitel útulku pro zvířata
sv. Františka v Hamburku,
druhý předseda Spolku proti
týrání zvířat*

Proč jsou psi z druhé ruky „trochu jiní“

Jen v Německu najde každý rok nový domov 200 000 psů z útulků, dočasných domovů, ze zahraničí nebo přímo z bývalé rodiny. Psi z druhé (třetí, čtvrté nebo šesté) ruky jsou přitom „speciální psi“. Ještě se nenaučili vytvořit si pouto s člověkem a velmi často mívají velké problémy důvěřovat lidem. Obvykle jsou dezorientovaní a chybí jim vedení.

Psi z druhé ruky si s sebou nesou minulost, která je formovala. Někteří vám to překvapivě usnadní a s neodolatelnou vůlí přežít se prostě stanou součástí nového, a to vašeho života. Mohou však být také velkou výzvou: pouliční pes, opuštěný pes, pes, kterého předcházející

majitelé nedokázali zvládnout, ti všichni mají zvláštní potřeby, vyžadují čas, prostor, klid, vyrovnanost, pochopení a pravidla. Nic už pro ně není takové, jako bylo dřív – a nic teď nepotřebují víc než rituály. Musíte jim vytvořit návyky a několik týdnů, někdy i měsíců, se postarat o jejich stejný průběh, aby se na ně pes mohl spolehnout. Rituály jim totiž dodávají jistotu. Stejně krátké procházky, stejné zvuky, stejné jídlo, jen pár nových věcí, a to vždy v malých dávkách, málo nových lidí, skoro žádný kontakt s cizími psy. Nyní nepotřebují žádné změny, každý okamžik jejich života je právě teď dost dobrodružný. Musí hodně spát: takový nový život je třeba nejdříve zpracovat.

Pes, který byl předán do útulku, možná přišel o domov, protože jeho majitel zemřel, skončil v nemocnici či ve vězení, protože mělo dítě silnou alergii nebo na něj kvůli životním změnám neměli majitelé čas. Je odloučen od těch, které znal, jimž důvěřoval nebo minimálně od života, který dobře znal. Čeká na to, že bude opět všechno tak, jak bylo, hledá pachy, které jsou mu povědomé a díky nimž by se mohl zase cítit dobře. Když jde o pouličního tuláka, psa, kterého drželi na řetězu, galga

Když španělský myslivec donesl Nana do útulku, vypadal žalostně.

Nano dnes.

nebo jiného vysloužilého loveckého psa, pravděpodobně ještě nikdy neslyšel splachování záchodu nebo zapnutý fén či vysavač. Je stále hladový a chamtivý, krade a hltá jídlo. Zvuky v domě ho znervózňují, je neklidný, kňučí a pobíhá sem a tam. Při sebe-menším hluku sebou trhne. Možná musel bojovat, aby přežil, hledat potravu a úkryt, vyhýbat se kamenům a nadávkám. A teď má najednou

domov a dostává rychlokurz psí socializace a interakce s lidmi. To by otřásl i tím nejsilnějším psem. Takovým psům samotná láska nepomůže – potřebují od člověka strukturu a jiný druh komunikace, trpělivost a vyrovnanost – a člověk zase potřebuje ve správném okamžiku správné vnitřní nástroje, aby mohl přiměřeně reagovat, když se objeví nežádoucí vzorce chování.

A white dog is lying on a sandy beach, its body partially visible in the lower right corner. The background features a line of green trees under a clear blue sky. The text is centered on the sand.

NA CO MYSLET,
NEŽ SI POŘÍDÍTE
— *psa s minulostí*

Důležité body ke zvážení

Když se mnozí lidé rozhodnou pořídit si psa z druhé ruky, chtějí mu především poskytnout dobrý domov. Sice se nechtějí starat o „sociální případ“ – ale stejně si ho pořídí. Jiní své srdce a domov nabídnou psovi, o kterém ví, že je handicapovaný, a doufají, že mu tak dají druhou šanci na dobrý psí život. Hodně lidí najde na dovolené psa a vezme ho domů – a doma se ukáže, že život s pouličným psem byl na pláži poněkud jednodušší. Mnoho psů z druhé ruky je špatně socializovaných, jsou reaktivní, bojácní, destruktivní, nedokážou zůstat sami, hodně štěkají, nemají rádi, když se jich někdo dotýká, nebo mají jiné druhy problémového chování. Ať už je důvod jakýkoli, všichni si zaslouží nový domov, druhou šanci a někoho, kdo je bude mít rád a bude s nimi pracovat. A kdo se jich zase nezabaví, protože nebyli takoví, jak si představovali. Aby byl váš život se psem z druhé ruky úspěšný, je důležité včas o tom začít přemýšlet a nerozhodovat se jen tak na základě vnitřního pocitu, ale vytvořit si plán.

- Jaká je má hlavní motivace, abych si pořídil/a psa? Jde o mé vlastní potřeby, nebo o potřeby psa?
- Hodí se teď pes do mého života?
- Mám teď vůbec dostatek možností i času, peněz a sil, abych psovi pomohl/a zvyknout si na nový život?

- Vybírám si psa ze soucitu, nebo z jiného důvodu? Často je pořízení psa zmanipulováno srdceryvnými fotkami a texty o daném psu na internetu – a rozhodnutí pak řídí spíše emoce než rozum, případně promyšlené přání pořídit si psa.
- Máte v okolí vhodného trenéra psů? Trenéři bez zkušeností se psy z útulků jsou často přetížení deprivacemi a velmi specifickými problémy s chováním, které vznikly jako důsledek předcházejících událostí v životech těchto psů.

JAKÉHO PSA HLEDÁM?

I pokud jde o psa z útulku, můžete si vybírat. I u psa z druhé ruky mohou být důležité zdánlivé „drobnosti“ – čím méně energie budete věnovat drobným nepříjemnostem, tím lépe se budete moct věnovat těm větším. I pes z útulku musí co nejlépe zapadnout do vašeho života a vašich poměrů, jinak mu nebudete moct trvale nabídnout klidný a šťastný domov, ale jen ho budete „udržovat“, pokud to půjde.

Opravdu totiž záleží na tom, jestli se vy osobně dokážete vyrovnat se psími chlupy, třeba s malými, pichlavými chlupy krátkosrstých plemen, nebo se psími vousy, kvůli kterým skončí při každém pití psa půl kuchyně pod vodou. Důležité je i to,

jak moc může být váš pes uštěkaný (a co by na hlasitě se projevujícího ovčáckého psa nebo křížence řekli vaši sousedé)? Protože i když jste plně odhodláni poskytnout psu dobrý domov nebo ho prostě chcete zachránit, jeho potřeby a chování musí být kompatibilní s prostředím, kde žijete – například nájemního domu. Protože jinak možná zachráníte psa v nouzi, ale všichni sousedé z něj budou nešťastní.

Pro psa je důležité hlavně to, abyste se měli dobře *vy*. Když se daří dobře nám, lidem, daří se dobře i našim psům. Pak si zachováme nadhled, smysl pro spravedlnost a užijeme si to.

Naopak když jsme novým psem přetížení, jeho strachy, neklidem nebo třeba nutností ho stříhat – býváme podráždění, nešťastní, frustrovaní a nervózní (hodně lidí dokonce agresivní).

Proto je tak nesmírně důležité, abychom si vybrali psa, který se k nám opravdu bude hodit, a ne psa, který nejnaléhavěji potřebuje domov nebo kterého si musíme vybrat právě teď, abychom ho zachránili před utracením.

SEZNAM PŘÁNÍ

Sestavte si seznam přání. Jaké vlastnosti by pes měl mít, aby nejlépe (hladce a bez problému) zapadl do vašeho života? Napište všechny požadavky, které u budoucího psa očekáváte, například jeho velikost, věk, srst, chování k ostatním psům, dětem, jiným lidem atd. Měl by mít možnost hodně běhat na volno?

Věřte nám, prosím: tento pes, do kterého jste se právě bláznivě zamilovali, i když – pokud budete opravdu upřímní – se k vám úplně nehodí (například pokud žijete v oblasti s velkým výskytem vysoké zvěře, tak vysloužilý, doposud lovecky vedený galgo není pro takové prostředí vůbec vhodný; potulný pes z rumunské vesnice si bude těžko zvykat v centru rušného velkoměsta atd.). Není navíc jediným psem, který nutně potřebuje domov. A ani nebude jediný a poslední, do kterého se bezhlavě zamilujete (však víte, jak to chodí: jen proto, že jste se zamilovali, neznamená, že budete s „objektem své touhy“ tvořit ideální pár). Existuje obrovské množství jiných psů, kteří také potřebují

Velcí a malí psi se k sobě mohou skvěle hodit, pokud není malý příliš citlivý a velký příliš drsný.

pomoc a možná by se k vám hodili mnohem více. Z tisíce psů se hodí jeden. Vzhledem k naprosto neuvěřitelnému množství psů, kteří přijdou každý měsíc o domov nebo jsou zachráněni z nepříznivých podmínek, to znamená mnoho stovek vhodných psů každý měsíc.

Pokud už v novém domově pes je:

dobře si rozmyslete, jaký pes se k němu bude nejlépe hodit. Jaký typ psa udělá vašemu psovi radost? Chtěl/a by raději psa nebo fenu, živého mladíka nebo raději klidného, zdvořilého, zdrženlivého psa? Je důležité, aby se psi v domácnosti dobře doplňovali a vzájemně si neztrpčovali život.

Je váš současný pes tak sebevědomý a suverénní, že si poradí se vším, co

mu předložíte, a dokonce by mohl být i dobrým vzorem? Nebo je váš současný pes sám nejistý? Pak není dobrý nápad, když k němu pořídíte dalšího nejistého psa, protože se pak v žádném případě nebudou vzájemně podporovat, ale utvrdí se v tom, že svět je místo, kde bychom se měli bát. Pokud máte doma psa posedlého lovem, bude pro vás asi mnohem klidnější, když si k němu pořídíte druhého, který tuto zálibu nesdílí atd. Je to trochu mrzuté, ale je to tak: psi se od sebe často učí věci, bez kterých bychom se my raději obešli.

Psi s problémovým chováním

nebo s handicapem: existuje velké množství psů, kteří *nejsou* šťastní, mají fyzické nebo psychické

Fotografie psa, kterému také chybí noha.

problémy, ale přesto si zaslouží domov. Na tom není nic špatného, když se do takového „záchranného projektu“ pustíte a zůstanete realističtí v případě úkolů, které se objeví. S takovými projekty je třeba si vědět rady, jinak ztroskotají. Každý člověk není schopen udělat z vystrašeného psa silného a sebevědomého (ne každý na to má potřebnou trpělivost a vhodné prostředí), každý člověk nemůže poskytnout vystrašenému a agresivnímu psovi dostatek bezpečí a důvěry, aby se naučil, že v tomto novém životě pro něj už prostě agresivní chování nepředstavuje řešení.

Pokud se rozhodnete pro handicapovaného psa, měli byste mít s daným omezením nebo postižením alespoň nějakou zkušenost. (Například každý, kdo už někdy měl hluchého psa, ví, že to vlastně není příliš velký problém, a dokonce to může mít i výhody. Kdo už se někdy staral o psa s artrózou, zná všechny triky a léky, které nemocnému psovi ulehčí život, a pak se může na

nového psa v domě více soustředit, místo aby zjišťoval všechny lékařské možnosti.) Měli byste si dobře promyslet, jestli si budete vědět rady. Pokud například bydlíte v přízemí, není problém ujmout se třínohého psa nebo psa s těžkou artrózou a/nebo DKK (dysplazií kyčelních kloubů). Pokud však bydlíte v domě se strmými schody, je to prakticky nemožné pro psa, který nemá přední nohu (chybějící zadní noha by v tomto případě nebyla tak velký problém), nebo pro toho, který kvůli artróze při sestupu hodně trpí. Samozřejmě že handicapovaný pes potřebuje domov stejně jako zdravý pes. Ovšem měli bychom si uvědomit, že některé handicapy potřebují péči i léky po celý život, pravidelnou kontrolu veterináře a v případě potřeby fyzioterapii nebo někdy i následnou operaci. Můžete si to dovořit? Pokud ne, je to skutečnost, které byste se měli postavit. Není nic smutnějšího, než když nejsme schopni poskytnout potřebnou péči psovi, za něhož jsme zodpovědní.

Rubena ani nenapadlo, že by ho chybějící noha mohla omezovat.

LUCIIN PŘÍBĚH

od Grit Rammové

Lucie ke mně přišla v září 2011 přes jednu organizaci na ochranu zvířat ze Španělska. Jako psí fyzioterapeutka jsem se na internetu zaměřila na hledání galgů, jimž jsem díky svému povolání mohla pomoci. Na fotografii organizace měla Lucie, tehdy se jmenovala Pepa, ovázanou zadní nohu a stála na třech. Nebylo se čemu divit, že o ni dosud nikdo neprojevil zájem. Když jí bylo deset měsíců, našli ji na rušné silnici ve Španělsku. Ležela bez hnutí v příkopu se zlomenou stehenní kostí. Podstoupila operaci, kost byla zpevněna kovovou destičkou a nyní hledala domov.

O dva měsíce později přišla ke mně. Když vylezla z přepravního boxu, měla zadní nohu tenkou jako tyčku, pár kostí potažených srstí. Skoro ji nepoužívala. Ale získala si mě svou zranitelností a tím, jak byla odkázána na cizí pomoc. Bylo na ní vidět, že má slunečnou povahu. Jakmile vstoupila na domácí trávník, zkoušela chytit motýla.

Hned následující den jsem začala s fyzioterapií. Každý den jsem ji s sebou brala do ordinace, kde musela zůstat v boxu, zatímco jsem ošetřovala jiné pacienty. Ji samotnou jsem třikrát až čtyřikrát týdně léčila pomocí aquaterapie na podvodních běžeckých trenažérech a také pomocí aktivních a pasivních cvičení a uvolňovacích masáží.

Po dvou týdnech jsem s ní zašla na veterinární kliniku. Z rentgenu můj veterinář zjistil, že se jí kovová destička uvolnila, a proto měla bolesti a nohu nepoužívala správně. Destička, která měla původně zůstat v těle, se musela odstranit. Po operaci veterinář nařídil přísný klidový režim. Bez uvolněné destičky se teď mohla noha hojit rychleji, ale kost ještě nebyla stabilní.

To bylo pro Lucii nejtěžší období. Byla mladá, chtěla si hrát, ale já jsem ji okřikla, jakmile se pohnula. Měla jsem ji vždy na vodítku, od rána do večera byla pořád u mě. V té době jsem měla u sebe dva jiné psy – hovářa a galga – a musela jsem dávat velký pozor, aby ani jednou nevyskočila nebo špatně nešlápla, čímž by si mohla znovu zlomit kost. Stále jsem ji s sebou brala každý den do ordinace, kde měla ještě třikrát až čtyřikrát týdně fyzioterapii. Všechno se točilo kolem Lucie. V té době toho hrozně moc zničila, byla mladá a neměla co dělat. Po dvou měsících mohla začít zase běhat. Usmívala se od ucha k uchu (nebo se jen zadýchala?) a já taky. Pak už chodila na fyzioterapii jen jednou týdně, častěji to nebylo potřeba, protože mohla nohu plně zatěžovat.

Díky tomu, že po celou dobu byla tak blízko u mě, se mezi námi vytvořil velmi silný vztah. Začaly jsme

navštěvovat psí školu a mohla jsem ji nechat běžat na volno. Pokud jde o mé galgy, jsem jako kvočna. Jen s Lucií chodím bez vodítka. Když ji zaměstnám, drží se blízko u mě. Aportuje, hledá, a když ji zavolám, přijde ke mně (pokud mám s sebou pamlsky). Ani jeden z mých galgů mi není tak blízký jako Lucie. Za dva roky došlo náhle k nepříznivému zvratu. Když už s tím nikdo nepočítal, začala jí operovaná noha hnisat. Šlo o chronickou osteomyelitidu. Část kosti byla nekrotická, takže začala odumírat. Při jedné z předcházejících operací muselo dojít k přehlédnutí zárodků, což vedlo k postupnému odumírání kosti. Bakterie se obklopí odumírající kostí, na ně léky prakticky neúčinkují. Onemocnění se může zastavit na několik let a potom zase propuknout. Veterinářova prognóza byla velmi špatná, mluvil o amputaci, a dokonce o eutanazii. V té době jsme procházeli bouřlivými emocemi. Bude možné nohu zachránit? Vydrží kost?

Lucie běží se širokým úsměvem na tváři.

Uměli bychom si Lucii představit se třema nohama? Už jen tato myšlenka mi málem zlomila srdce. Změnili jsme veterináře, Lucie musela brát dlouhou dobu vysokou dávku antibiotik a postupně jsme chronickou osteomyelitidu dostávali pod kontrolu.

Dodnes Lucií nechávám jednou až dvakrát ročně rentgenovat. Uklidňuje mě to, protože osteomyelitida se jen zastavila, ale nikdy se úplně nevyлéčí. Pokud se onemocnění opět projeví, kost bude nestabilní a může se zlomit. Následkem zlomeniny se navíc osa zadní končetiny trochu posune, což způsobí mírné vychýlení kolenního kloubu. Jednou ji postihne artróza. Ale i v takovém případě existují možnosti léčby.

Lucii se dnes daří velmi dobře. Nepotřebuje žádnou speciální léčbu, je to šťastný a veselý pes. Musíme však dávat pozor na několik věcí. A musíme vědět, co se případně může stát. Pokud se rozhodnete pro handicapovaného psa, handicap jen tak nezmizí. Přinejmenším následky zůstanou a o psa se budete muset starat do konce jeho života. Musíte na to být připraveni a počítat s tím. Ne každý pes se zlomenou nohou zůstane handicapovaným psem. Ale může se to stát a člověk na to musí být připraven.

Lucie je mi z mých psů nejbližší. Je to moje sluníčko, které si dokáže získat srdce všech. Všichni ji milují! Je něčím výjimečná, hrozně pozitivní, má ráda všechny lidi i zvířata. Zažili jsme radosti i strasti, ale obzvláště ty strasti nás stmelily. Vidím její jizvy a doufám, že nám její noha dopřeje ještě chvíli klidu. Zasloužíme si ho.

O LÁSCĚ

— *a soucitu*

Proč stojí za to, abychom se vážně zamysleli nad tím, zda láska opravdu vždy hory přenáší a soucit je hnací síla.

01

„Psi z útulku potřebují především lásku. Lásku přemůže všechno“, je napsáno na webových stránkách jedné organizace na ochranu zvířat. Myšlenka, že láska nabízí lék na všechno, je samozřejmě nádherná. Ale když se nad tím pořádně zamyslíte, láska je ošemetná věc: v podstatě ji psi z útulku potřebují jako poslední. Místo lásky potřebují klid, trpělivost, čas a ochotu věnovat jim čas. „Láska“ přichází až dlouho poté.

Všichni psy milujeme, jinak bychom se nerozhodli přivést si je do života a i při špatném počasí je s drkotajícími zuby chodit venčit, uklízet po nich, když mají průjem, nechat je spát v naší posteli, dovolit, aby psí chlupy znečistily auto, vytírat podlahu, když je venku bláto (a takhle pořád dokola), nekonečně dlouho hledat na internetu, jaké je nejlepší krmivo, nejhezčí obojek, nejpohodlnější pelíšek. Lásku znamená, že jsme někomu silně oddáni a vážíme

si ho. Ideální láska neočekává protislužbu a nepočítá ani se „zpětnou vazbou“, s „oplácením“, hlavně chce lásku dávat. Ale většinou až tak svatí nejsme. Svého psa milujeme, a proto by nás měl i on milovat. Samozřejmě ztotožňujeme lásku s důvěrou a očekáváme, že nás bude následovat, kamkoli půjdeme, koneckonců ho přece milujeme, a proto nás určitě miluje i on – vždyť mu nabízíme tak pěkný život. Láska může být bonus. Ale našim psům vlastně vůbec nepomáhá. Je mnoho lidí, kteří své psy milují, a přesto pro ně nedělají to, co je správné, ba někdy dokonce ze samé lásky činí pravý opak. Ve většině případů záleží láska na úhlu pohledu. Neznamená ani respekt – mnoho lidí tvrdí, že se mají rádi, ale vzájemně se vůbec nerespektují. Také se říká, že láska je slepá, protože pokud pocity myšlení přímo nevypnou, pak ho většinou zatemní (nebo, řečeno vědecky, „kognitivní systém vnímání je extrémně narušen“ – to zní skvěle, že?). Pak jednáme především *emocionálně*, ne *neutrálně*. Emocionální reakce přetěžují právě psy, kteří se v novém životě ještě nevyznají. Láska se může

02

01 Útulky v zabranicích často působí opravdu zoufale, protože mají k dispozici velmi málo prostředků.

02 Obzvláště špatná je situace štěňat a mladých psů.

03 Štěňata v útulcích nejsou v zabranicích nic zvláštního.

03

dramaticky změnit v opak: „Zklamáná láska“ je zklamání očekávání. Zklamání očekávání s sebou přináší pocity nespravedlnosti, frustrace, nervozity, a dokonce i deprese. Pokud však například opětovanou lásku neočekáváme, její nepřítomnost nás nefrustruje. Když neočekáváme, že nás pes bude milovat, protože mu konečně nabídneme skvělý domov, nebudeme cítit zklamání, smutek, nebo dokonce nespravedlnost, pokud nás ještě dlouho nebude schopní mít rád nebo to nějak dát najevo způsobem, který by dal smysl. Láska je často zodpovědná za to, že do jisté míry začneme projevovat bezmeznou lásku, což je pro nového, nejistého psa, který se ještě nachází ve „volném pádu“, velmi špatné.

Jestliže máte na začátku pocit, že si nového psa zamilujete, vlastně není vůbec důležité. Pes potřebuje především podporu – tedy stanovení hranice, aby se mohl zorientovat, kam se vlastně dostal. Představte si, že postavíte nevidomého doprostřed obrovské haly a necháte ho tam stát samotného. Bude to pro něj hrozně náročné a stresující, protože se nebude moct zorientovat. Když ho však přivedete k nějakému ohraničenému místu – zdi, zábradlí – pak může jít podél něj a lépe pochopí, kudy se má vydat.

SOUCIT A EMPATIE

Ani soucit nikomu nepomůže. Mnoho lidí při pohledu na psa z útulku vidí jen jeho hrozný příběh, který si vypráví po zbytek jeho života a jímž omlouvají špatné chování – ať už vlastní, nebo jeho.

Nezaměňujte však soucit s empatií. Empatie je schopnost a ochota

poznat a pochopit pocity, motivy a osobnostní rysy druhého člověka. Naproti tomu soucit se vztahuje pouze k danému utrpení. Soucit znamená, že spolu s ostatními trpíme, což silně omezuje naši schopnost jednat (která je přece tak důležitá!). Soucit je doprovázen negativním myšlením, člověk lituje oběť a někdy se pozná v její těžké situaci, pocitu, že je nemilován a zanedbáván. Soucit vyvolává pocity smutku, hněvu a strachu a vyznačuje se rezignací, protože veškerá pozornost je zaměřena výhradně na soucítění s ostatními.

A u psa z útulku navíc není vůbec žádný důvod k lítosti. Ve skutečnosti má teď obrovské štěstí, že doba, kdy trpěl, pominula nebo je aspoň časově omezená. Od této chvíle tu jsou lidé, kteří se o něj budou starat, budou se snažit pro něj najít důstojný domov, budou ho krmit a pečovat o něj. I když je teď možná ve velkém kotci, vzhledem ke způsobu života, jaký předtím vedl někde na smetišti, když ho všude honili, trpěl hladu a žízní, to pro něj znamená výrazné zlepšení. Od této chvíle se bude mít jen lépe. Obzvlášť když nyní může žít s vámi! Vyhrál jackpot. Už není ubohý a smutný (a pokud přece jen, možná to souvisí s vaším soucitem a stísněnou náladou, kterou mu tak předáváte). Samozřejmě se můžeme divit, jak je možné, že se lidé tak špatně chovají k jiné živé bytosti – ale lítost nepomůže, právě naopak. Ten, koho litujete, se cítí nepříjemně. Má pocit, jako by byl něčím zvláštní, jiný než ostatní, jako by s ním něco nebylo v pořádku. Navíc soucit vede k tomu, že skutečné vlastnosti psa přehlídíme nebo je nepoznáme – přitom toho má pes kromě své

I když nejsou psi stále zaměstnaní, nikdy se nenudí.

historie utrpení/postižení/nemoci mnohem více, co může nabídnout. Je nespravedlivé to přehlížet a zabránit vám to, abyste ze svého psa dostali to pravé já, jeho vnitřního „superpsa“.

Soucit brání v jasném vedení, protože jsme uvízli ve starém příběhu. Nemůžeme se soustředit na novou kapitolu, pokud stále znovu čteme tu starou. Raději na něj buďte hrdí, že těžkou minulost nakonec báječně zvládl nebo přežil! Je to skvělý chlapík, když musel od lidí vytrpět tak strašné věci, a přece znovu dokázal vybudovat si velkou důvěru, a dokonce je šťastný, když projdete dveřmi!

Když si všimnete, že váš vztah se psem ovlivňuje soucit, je to skvělá zpráva, protože to nyní můžete změnit. Ode dneška se můžete na psa dívat ne se soucitem, ale úplně novými očima a možná poznáte jeho skutečnou osobnost.

DOBŘE CVIČENÍ

Zkuste se psem strávit jeden den, aniž byste interpretovali jeho mimiiku či gesta. (Dívá se na mě, jako by chtěl pohladit. Přemýšlí, jestli by se ke mně přece jen neměl přiblížit. Přemýšlí, jestli pro něj není ve spíži něco lepšího než v misce atd.) Aspoň jeden den se řiďte podle Ericha Frieda: „Je to tak, jak to je.“

HLEDÁNÍ
— *vysněného psa*

Jaký asi bude?

Teď může začít zábava: nejdůležitější otázky jste si vyjasnili a všechny pochybnosti zmizely, takže se můžete vydat hledat svého psa.

Někdy má člověk štěstí a najde psa přímo u souseda, který se ho musí z nějakého důvodu vzdát. Většinou ale najdete „psa z druhé ruky“ v soukromých inzerátech, v útulcích, ve skupinách „psi v nouzi“ zaměřených na určité plemeno, například „kokr v nouzi“, „chrt v nouzi“, „retrívr v nouzi“ či jak se všichni jmenují. Kromě toho najdete psy z druhé ruky na nejrůznějších portálech pro ochranu zvířat, sítích či internetových stránkách evropských organizací na ochranu zvířat, které zachraňují a umísťují především psy z jiných evropských zemí. Ať už hledáte psa kdekoli a spojíte se s kýmkoli, vždy pozorně poslouchejte, co vám o psovi řekne. Všimněte si, jestli vám o psovi bude vyprávět sám od sebe nebo bude vždy jen odpovídat na vaše otázky. Popište osobě, která je za psa zodpovědná, přesně to, co chcete vědět, a zcela otevřeně se zeptejte, jestli pes, o kterého se zajímáte, odpovídá vašim představám. Ošetřovatele v útulku, případně dosavadního majitele psa se otevřeně zeptejte, jestli ví o jeho problémech, jak se chová k jiným psům, jak snáší jiná zvířata, jestli ostatním nezávidí jídlo, jestli má rád lidi s klobouky atd. Pokud máte možnost se na něj podívat, pečlivě

ho pozorujte. Je veselý a vnímavý, nebo zdrženlivý, ale ne plachý? Když si k němu kleknete a promluvíte na něj, vnímá vás a má zájem (u psa, který právě přicestoval ze zahraničí v dodávkovém vozidle, kde strávil 20 hodin, to asi moc

očekávat nemůžete)? Když se jen tak někde posadíte, přijde pes k vám, aby s vámi navázal kontakt? Když běžíte po louce (pokud máte zahradu nebo zahrádku), zajímá se o vás aspoň částečně, nebo dělá, že tam nejste? Zná nějaké zvukové signály? Zeptejte se, jak se chová k mužům, dětem, kočkám nebo ženám, pokud jsou součástí vašeho života. Pokud máte mladší děti, měl by pes, kterého si vyberete, vypadat šťastně a projevit zájem, když je uvidí. Ať už má problémy jakékoli, když však bude žít v jedné domácnosti s dětmi,

musí je v zásadě považovat za prima bytosti. Když se k dětem chová zdrženlivě, upřeně se na ně dívá, nebo dokonce „zamrzne“, tj. při pohledu na ně zůstane stát bez hnutí, jsou rizika příliš velká. Pes, který děti jen toleruje nebo se jim vyhýbá, se s nimi může dostat do situace, kdy se začne bránit.

Nespěchejte. Posadte se a v klidu psa pozorujte (ale nezírejte na něj) a dobře si promyslete, jestli se vám líbí a jestli by to mohl být pes, s nímž chcete strávit dalších 10–12 let.

Zdání někdy klame: i když vypadá roztomile, může to být pořádný čert.

Jak jednat s organizacemi na ochranu zvířat

Kromě nejbližšího, sousedního nebo jakéhokoliv jiného útulku pro zvířata v okolí existují soukromé organizace na ochranu zvířat, které u nás i v zahraničí zvířata přijímají a předávají je dál.

SPOLEHLIVÉ ORGANIZACE NA OCHRANU ZVÍŘAT

Ochrana zvířat z ciziny se dnes stala natolik běžnou, že mnoho lidí už ani nenapadne, aby vhodného psa hledalo nejdříve v místním útulku nebo v okruhu 200 kilometrů. Právě proto, že je ochrana zvířat v zahraničí tak rozšířená, existuje i hodně nespolehlivých organizací, které neustále od některých zahraničních chovatelů vykupují vyřazená štěňata, na zájemce vyvíjejí nátlak, nabízejí psy, o nichž nemají žádné nebo téměř žádné informace, nebo nabízejí pětiletého křížence, který váží 12 kilogramů – a dostanete desetiletého či dvanáctiletého psa, který váží 28 kilogramů (to se stalo mé kamarádce).

Podle čeho poznáte spolehlivou organizaci na ochranu zvířat:

- Spolehlivá organizace na ochranu zvířat je registrovaná, to znamená,

že peníze, které dostane jako dar nebo tzv. „ochranný poplatek“ za ochranu umístovaných psů, se kontrolují a také jejich utrácení se kontroluje.

- Spolehlivá organizace na ochranu zvířat neumísťuje nekastrované psy, pokud tedy nejsou mladší než jeden rok. V takovém případě je nový majitel povinen nechat psa do určité doby vykastrovat.
- Spolehlivá organizace na ochranu zvířat nevyvíjí nátlak a ani se nesnaží zájemce manipulovat, nechává mu čas, aby si vybral psa a bere jeho obavy a otázky vážně.
- Spolehlivá organizace na ochranu zvířat dělá předběžnou i následnou kontrolu. To znamená, že k vám zástupci organizace přijedou (pravděpodobně i se psem) a posoudí podmínky, příp. výšku zahradního plotu (pokud máte zájem o nějakého útěkáře, který všude vyleze, nebo skokana), podívají se, kde bude pes spát atd. Až u vás pes stráví pár měsíců, přijedou znovu, aby zkontrolovali, jak se u vás pes zabydlel, jestli vypadá spokojeně a zdravě – a vy také. Nedělají to proto, aby vás obtěžovali, ale ochránci zvířat už zažili tak hrozné věci, byli obelháni a podvedeni, například museli psa, kterého umístili

Vážení čtenáři, právě jste dočetli ukázkou z knihy Nový domov: Dejte psovi druhou šanci.
Pokud se Vám ukázka líbila, na našem webu si můžete zakoupit celou knihu.